

Σημειώσεις του μακαριστού Κατηχητή Γεωργίου Ξ. Οικονόμου

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Ο Γάμος εστίν αναντιρρήτως θεία διάταξις, εστί νόμος τεθείς υπό του ποιητού εν αυτή τη φύσει του ανθρώπου, και έπειτα βεβαιωθείς να αναπτυχθείς εν τη υπερφυσική αποκαλύψει. Ο ιερός συγγραφεύς της Γενέσεως, αφηγούμενος την ιστορίαν της γενέσεως τως πρώτων ανθρώπων μαρτυρεί: “Και εποίησε ο Θεός τον άνθρωπον... άρσεν καί θήλυ εποίησεν αυτούς. και ευλόγησεν αυτούς ο Θεός, λέγων· αυξάνεσθε καί πληθύνεσθε, και πληρώσατε την γην”(Γένεσις Α΄.27-28) τον λόγον ποιούμενος περαιτέρω περί της γενέσεως ιδία της πρώτης γυναικός και της παραστάσεως αυτής τώ Αδάμ, διηγείται: “Καί είπεν Αδάμ, ελλαμφθείς υπό του Πνεύματος του Θεού (Ματθ. ΙΘ΄.4-6): τούτο νυν οστούν εκ των οστέων μου, και σάρξ εκ της σαρκός μου, αύτη κληθήσεται γυνή, ότι εκ του ανδρός αυτής ελήφθη. Ένεκα τούτου καταλείψει άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα, και προσκολληθήσεται προς την γυναίκα αυτού. και έσονται οι δύο εις σάρκα μίαν (Γένεσις 23-24). Άπαν τούτο συνέβη εν αυτή τη αρχή του κόσμου κατά τας ημέρας της αθωότητος του ανθρώπου. Μετά τον κατακλυσμόν, ει και το ανθρώπινον γένος ευρίσκετο ήδη εν καταστάσει πτώσεως, όμως ο Άγιος Θεός εβεβαίωσεν πάλιν τον γάμον δια της ευλογίας Αυτού καθάπερ και εν τη αρχή “Και ευλόγησεν ο Θεός τον Νώε και τους υιούς αυτού και είπεν αυτοίς: “αυξάνεσθε καί πληθύνεσθε και πληρώσατε την γην”. (Γένεσις Θ΄.1)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΕΟΘΕΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΑΥΤΟΥ

Περί του πότε και πως κατέστησεν ο Κύριος το του γάμου μυστήριον, ότε άραγε παρεγένετο εν τω Κανά της Γαλιλαίας γάμω (Ιωάννης Β΄.1-11), ή ότε, ένεκα της των Φαρισαίων γνωστής ερωτήσεως, ανέπτυξε την περί αυτού αληθή έννοιαν, ειπών: «ό ούν ο Θεός συνέζευξεν, άνθρωπος μη χωριζέτω» (Ματθ. ΙΘ΄.3-12), ή ότε μετά την ανάστασιν Αυτού, δι΄ ημερών τεσσαράκοντα ενεφανίζετο τοις μαθηταίς Αυτού, και έλεγεν αυτοίς τα περί της Βασιλείας του Θεού, δηλαδή περί παντός, όπερ αναφέρετο εις την σύστασιν της Εκκλησίας Αυτού. (Πράξεις Α΄.3) Περί τούτου οι Ευαγγελισταί ουδαμώς μνημονεύουσι. «Πολλά γάρ και άλλα εποίησεν ο Ιησούς, ά ουκ έστι γεγραμμένα εν τοις βιβλίοις» (Ιωάννης Κ΄.30 ΚΑ΄.25) Αλλ΄ εν μέρει μεν εκ των Αποστολικών συγγραμμάτων, πολλώ δε μάλλον εκ της ιεράς Παραδόσεως, αναμνηρίστως πειθόμεθα, ότι το του γάμου μυστήριον υπήρχεν εν τη Εκκλησία απ΄ αυτής της αρχής αυτής, και ότι άρα έχει την καταγωγήν υπ΄ αυτού του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.

Εν τοις αποστολικούς συγγράμμασιν ευρίσκωμεν φανερούς υπαινιγμούς περί της υπάρξεως του μυστηρίου του γάμου εν τη αποστολική Εκκλησία.

Εν τη προς Εφεσίους επιστολή διευκρινών ο άγιος Απόστολος Παύλος τα της χριστιανικής συζύγου καθήκοντα, λέγει: «Αι γυναίκες ταις ιδίαις ανδράσιν υποτάσσεσθε, ως τω Κυρίω. Ότι ο ανήρ εστί κεφαλή της γυναικός, ως και ο Χριστός κεφαλή της Εκκλησίας, ώσπερ η Εκκλησία υποτάσσεται τω Χριστώ, ούτω και αι γυναίκες τοις ιδίοις ανδράσιν εν παντί». (Εφεσίους Ε΄.22-24) Ευκρινών δε μετά τούτο και τα του χριστιανού συζύγου καθήκοντα, επάγει: «οι άνδρες, αγαπάτε τας γυναίκας εαυτών, καθώς και ο Χριστός ηγάπησε την Εκκλησίαν, και εαυτόν παρέδωκεν υπέρ αυτής (Εφεσίους Ε΄.25) Τέλος, βουλόμενος διασαφηνίσει την βάσιν αυτήν των συζυγικών τούτων καθηκόντων, δείκνυσι την ουσίαν του συζυγικού συνδέσμου και την σημασίαν τούτου εν τω χριστιανισμώ λέγων (...) το μυστήριον τούτο μέγα εστί· εγώ δε λέγω εις Χριστόν και εις την Εκκλησίαν (Εφεσ. Ε΄.31-32)

Εντέλλεται τούτ΄ έστιν ο Άγιος Απόστολος, ίνα αι μεν χριστιαναί γυναίκες εν ταυτώ μέτρω εν ώ ο Χριστός ηγάπησε την Εκκλησίαν, τούτον κυρίως ένεκα, διότι ο συζυγικός αυτών σύνδεσμος εικονίζει τον του Χριστού προς την Εκκλησίαν σύνδεσμον, όθεν δη και εστί υπό την έποψιν ταύτην μέγα μυστήριον. Ει δε ο εν τω χριστιανισμώ γαμήλιος δύο προσώπων σύνδεσμος εστί η μυστική κατ΄ αυτήν την ουσίαν εικών του προς την Εκκλησίαν συνδέσμου του Χριστού, και ει ο προς την Εκκλησίαν σύνδεσμος του Χριστού εστί άνευ πάσης αμφιβολίας πλήρης χάριτος και αγιότητος (Ιωάν. Α΄.14 Εφεσίους Ε΄.25),

ανάγκη υποθέσθαι ότι και ο γαμήλιος σύνδεσμος δι' ορατής τινος ιεροτελεστίας αγιάζεται και πληρούται της του Χριστού χάριτος.

Εν ετέρα αυτού επιστολή πραγματευόμενος ο Άγιος Απόστολος Παύλος τα περί της αγαμίας και συζυγίας λέγει προς τοις άλλοις: «Γυνή δέδεται νόμω εφ' όσον χρόνον ζη ο ανήρ αυτής. Εάν δε κοιμηθή ο ανήρ αυτής, ελευθέρα εστίν ώ θέλει γαμηθῆναι, μόνον εν Κυρίω (Α' Κορινθ. Ζ'.39). Η ρήσις «μόνον εν Κυρίω» δείκνυσιν ότι χριστιανικός γάμος, επί των Αποστόλων έτι, εις διάκρισιν από των άλλων γαμηλίων συνδέσμων, συνετείθετο εν Κυρίω ή εις το όνομα του Κυρίου· δηλαδή ήν έργον της τε πίστεως και της Εκκλησίας, αίπερ διά τούτο ηγίαζον αυτόν και εσφράγιζον δι' ορατής τινος ιεροτελεστίας.

Οι Άγιοι Πατέρες και διδάσκαλοι της Εκκλησίας, οι φύλακες της αποστολικής Παραδόσεως, ουδεμίαν περί της αληθείας ταύτης καταλείπουσιν αμφιβολίαν. Ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος π.χ. γράφει «πρέπει δε τοις γαμούσι και ταις γαμουμέναις μετά γνώμης του επισκόπου την ένωσιν ποιείσθαι, ίνα ο γάμος ή κατά Θεόν και μη κατ' επιθυμίαν (επιστολή προς Πολύκαρπον).

Ότε άραγε παρεγένετο εν Κανά της Γαλιλαίας γάμω. (Ιωάννης Β'.1-11) Καθώς είπεν ο Κύριος εις τους Φαρισαίους: Ο ουν ο Θεός συνέζευξεν άνθρωπος μη χωριζέτω. (Ματθ. ΙΘ'.3-12, Μάρκος Ι'.2-12) Αι γυναίκες, τοις ιδίοις ανδράσιν υποτάσσεσθε ως τω Κυρίω ότι ο ανήρ εστί κεφαλή της γυναικός, ως και ο Χριστός κεφαλή της Εκκλησίας... ώσπερ η Εκκλησία υποτάσσεται τω Χριστώ, ούτω και αι γυναίκες τοις ιδίοις ανδράσιν εν παντί. (Εφεσίους Ε'.22-24. Ευκρινών δε μετά τούτο και τα καθήκοντα του συζύγου λέγει: «Οι άνδρες αγαπάτε τας γυναίκας εαυτών καθώς και ο Χριστός ηγάπησεν την Εκκλησίαν, και εαυτόν παρέδωκεν υπέρ αυτής. (Εφεσίους Ε'.25, Ιωάννης Α'.14) ... Και προσκολληθήσεται προς την γυναίκα αυτού και έσονται οι δύο εις σάρκα μίαν. Το μυστήριον τούτο μέγα εστί. (Εφεσίους Ε'.31-32)

Ο Γάμος αδιάλυτος.

Τοις δε γεγαμηκόσι παραγγέλω ουκ εγώ, αλλ' ο Κύριος γυναίκα από ανδρός μη χωρισθῆναι. Εάν δε και χωρισθῇ μενέτω άγαμος ή τω ανδρί καταλλαγήτω. Και άνδρα γυναίκα μη αφιέναι. (Α' Κορινθ. Ζ'.10-11, 39)

Η ρήσις «μόνον εν Κυρίω» δείκνυσιν ότι ο Χριστιανικός γάμος επί των Αποστόλων έτι, εις διάκρισιν από των άλλων γαμηλίων συνδέσμων, συνετείθετο εν Κυρίω ή εις το όνομα Κυρίου. Δηλαδή ήν έργον της τε πίστεως και της Εκκλησίας αίπερ διά τούτο ηγίαζον αυτόν και εσφράγιζον δι' όρα της ιεροτελεστίας.

Ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος π.χ. γράφει «πρέπει δε τοις γαμούσι και γαμουμέναις μετά γνώμης επισκόπου την ένωσιν ποιείσθαι ίνα ο γάμος ή κατά Θεόν και μη κατ' επιθυμίαν. (Επιστολή προς Πολύκαρπον)

Τι τα σεμνά του γάμου εκπομπεύεις μυστήρια; Δέον άπαντα ταύτα απελαύνειν, και την αιδώ εκ προοιμίων την ομόνοιαν του συνοικεσίου συσφίγγειν, ίνα και ο πόθος του νυμφίου αύξηται και της κόρης η σωφροσύνη επιτείνηται, και δια πάντων τα της αρετής έργα εισελεύσεται εις την οικίαν εκείνων, και πάσαι του διαβόλου αι μηχαναί εκποδών έσονται, και αυτοί τον βίον ηδονής τον βίον διάξουσιν υπό της του Θεού ροπής συγκροτούμενοι.

(Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ομιλ. ΜΗ'. Εις Γένεσιν)

Ο Άγιος Ζήνων ο ουηρώνιος λέγει «Η συζυγική αγάπη συνενοί δύο ανθρώπους εις μίαν και την αυτήν σάρκα δια του σεβαστού μυστηρίου».

ΤΟ ΟΡΑΤΟΝ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΚΑΙ ΑΙ ΑΟΡΑΤΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΑΥΤΟΥ

Εις το ορατόν μέρος του μυστηρίου του γάμου ανάγονται δύο ουσιώδεις πράξεις, ών η μέν πρώτη εστίν η πανηγυρική μαρτυρία του νυμφίου και της νύμφης ενώπιον της Εκκλησίας, περί του ότι συζεύγνυνται εκουσία και αμοιβαία συμφωνία και διαφυλάξωσι την συζυγικήν πίστιν μέχρι τέλους της ζωής αυτών, η δε δευτέρα εστίν η πανηγυρική ευλογία του γαμηλίου αυτών συνδέσμου υπό του ιερέως, επιτιθέντος τον στέφανον πρώτον μεν επί την του νυμφίου κεφαλήν λέγοντος: «στέφεται ο δούλος του Θεού (δείνα) την δούλην του Θεού (δείνα) εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος», είτα δε επί την της νύμφης κεφαλήν και επανελαμβάνοντος: «στέφεται η δούλη του Θεού (δείνα) τον δούλον του Θεού (δείνα) εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος» και τέλος αναπέμποντος προς τον Θεόν την εξής σύντομον ευχήν: «Κύριε ο Θεός ημών, δόξη και τιμή στεφάνωσον αυτούς» και τρις ευλογούντος αμφοτέρους.

ΑΙ ΑΟΡΑΤΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ της χάριτος, της μεταδιδόμενης δια του μυστηρίου του γάμου τοις συζευγμένοις, έγκεινται καθόλου εν τούτω ότι η χάρις αύτη καθίστησιν αυτόν τον σύνδεσμον αυτών μυστήριον μέγα, κατά τους λόγους του Αποστόλου, άτε δη καθιστάσα αυτόν εικόνα της μυστικής του Χριστού προς την Εκκλησίαν ενώσεως «το μυστήριον τούτο μέγα εστί, λέγει ο Απόστολος, εγώ δε λέγω εις Χριστόν και εις την Εκκλησίαν (Εφεσ. Ε΄.32) Έστι δε αξίως μέγα, διότι η χάρις αύτη:

1) Αγιάζει και ούτως ειπείν πνευματοποιεί τον γαμήλιον των δύο προσώπων σύνδεσμον, καθάπερ εστί άγιος και πνευματικός ο προς την Εκκλησίαν σύνδεσμος του Χριστού. Εντεύθεν δε και λέγει ο Απόστολος περί του Χριστιανικού γάμου: «Τίμιος ο γάμος εν πάσι, και η κοίτη αμίαντος» (Εβραίους Ιγ΄.4) και εντέλλεται τοις χριστιανοίς συζύγοις: «τούτο εστί το θέλημα του Θεού ο αγιασμός υμών, απέχεσθαι υμάς από της πορνείας. Ειδέναι έκαστον υμών το εαυτού σκεύος κτάσθαι εν αγιασμό και τιμή». (Α΄ Θεσ. Δ΄.4) (Λευϊτ. Κ΄.10) (Δευτ. Ζ΄.14, ΚΒ΄.22, ΚΗ΄.11) (Ματθ. ΙΘ΄.4-6)

2) Κρατύνει το γαμήλιον των δύο προσώπων σύνδεσμον δεσμοίς αδιάλυτοις, διότι αδιάλυτος εστί και αιώνιος ο του Χριστού προς την Εκκλησίαν σύνδεσμος (Ματθ. ΚΗ΄.20). Εν τω χριστιανικώ γάμω ενθυμητέον κατ' εξοχήν την θείαν ρήσιν: «ό ο Θεός συνέζευξεν, άνθρωπος μη χωριζέτω» (Ματθ. ΙΘ΄.6) δηλαδή ούς συνέζευξεν ουχί δια του νόμου τον γάμον όν εδωρήσατο εν τη αρχή έτι τοις ανθρώποις και εκύρωσεν εν τη αποκαλύψει της Π.Δ. αλλά κατ' εξοχήν διά της χάριτος Αυτού, ήν μεταδίδωσι τοις συζευγμένοις δι' ιδίου μυστηρίου της Καινής Διαθήκης.

3) Τέλος, συνεργεί τοις χριστιανοίς συζύγοις καθ' άπαντα τον βίον αυτών εις το πληρουν αγίως τα προς αλλήλους αμοιβαία καθήκοντα, κατά την υψηλήν εικόνα του αγιωτάτου συνδέσμου του Χριστού προς την Εκκλησίαν. Μόνον δε ούτω καθίστανται καταλυπταί και ανυσταί αι του Αγίου Αποστόλου εντολαί, αι λέγουσαι ίνα «οι άνδρες αγαπώσι τας γυναίκας εαυτών, καθώς και ο Χριστός ηγάπησε την Εκκλησίαν, και εαυτόν παρέδωκεν υπέρ αυτής» (Εφεσίους στ΄.25) αι δε γυναίκαι υποτάσσωνται «τοις ιδίοις ανδράσιν εν παντί, ώσπερ η Εκκλησία υποτάσσεται τω Χριστώ» (Εφεσίους στ΄.24)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Τρία μυστήρια της ορθοδόξου Εκκλησίας το Βάπτισμα, το Χρίσμα του Μύρου και η Θεία Ευχαριστία εισί προωρισμένα υπέρ απάντων ίνα ή παντί γενέσθαι χριστιανόν και είτα επιδιδόναι εν τη χριστιανική ευσεβεία και εξικνείσθαι της αιωνίου σωτηρίας. Δύο έτερα μυστήρια η μετάνοια και το ευχέλαιον εισί προωρισμένα υπέρ απάντων των χριστιανών ως δύο σωτήρια φάρμακα. Το μέν έν κατά των πνευματικών ασθενειών το δε έτερον κατά των σωματικών άμα και των ψυχικών. Αλλ' υπάρχουνσι έτι δύο μυστήρια υπό του Κυρίου κατασταθέντα άπερ καίπερ ουκ όντα προωρισμένα ουδέ αναγκαστικά προς άπαντας τους ανθρώπους καίπερ ουκ όντα αναγκαία προς πάντα έκαστον αμέσως όμως εισί αναγκαία προς άπασαν την Εκκλησίαν καθόλου προς την ύπαρξιν και ευδαιμονίαν αυτής. Ταύτα εισί Α) Το μυστήριον του Γάμου μεταδίδον ορισμένοις προσώποις την χάριν προς φυσικήν γέννησιν των μέλλουσι είναι τέκνα της εκκλησίας και Β) Το μυστήριον της ιερωσύνης ματαδίδον επίσης προσώποις τισί την χάριν προς υπέρ φυσικήν γέννησιν των τέκνων της εκκλησίας και αγωγήν αυτών προς την αιώνιον ζωήν.

Και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον... άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς. Και ευλόγησεν αυτούς ο Θεός αυξάνεσθε και πληθύνεσθε, και πληρώσατε την γην.

(Γένεσις Α΄.27-28, Γένεσις Θ΄.1)

Άνθρωπος ός αν μοιχεύσητε γυναίκα ανδρός, ή ός αν μοιχεύσεται γυναίκα του πλησίον, θανάτω θανατούσθωσαν ο μοιχεύων και η μοιχευομένη.

(Λευϊτικόν Κ΄.10)

Δευτερονόμιον ΚΒ΄.22

Σπουδάζωσι ζήν αδιαίρετον ζωήν.

(Γένεσις Β΄.22-24)

Το μυστήριον τούτο μέγα εστί.

Εφεσίους Ε΄.31-32.

Ό... ο Θεός συνέζευξεν, άνθρωπος μη χωριζέτω.

Ματθ. ΙΘ΄.6.

Παραγγέλω ουκ εγώ, αλλ' ο Κύριος, γυναίκα από ανδρός μη χωρισθήναι, εάν δε και χωρισθή μενέτω άγαμος.

Εκλήθη δε και ο Ιησούς και οι μαθηταί αυτού εις τον γάμον.

Ιωάννης Β΄.1-11.

Ό ουν ο Θεός συνέζευξεν άνθρωπος μη χωριζέτω.

Μάρκος 10,11-12.

Τούτο γάρ εστί το θέλημα του Θεού ο αγιασμός υμών απέχεσθαι υμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας. Εἰδέναι ἕκαστον υμῶν το αὐτοῦ σκεύος κτάσθαι ἐν αγιασμῷ καὶ τιμῇ. Α΄Θεσσαλ. Δ΄.3-4. Εβραίους ΙΓ΄.1, Α΄Κορινθ. Ζ΄.10-11, Ματθ. ΙΘ΄.9, (Ιωάννης Κ΄.30-Κα΄.25 περὶ τῆς ιερᾶς παραδόσεως)

Ο γάμος ἐστὶν ἀναντιρρήτως θεία διάταξις, ἐστὶ νόμος τεθείς ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐν αὐτῇ τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐπεὶ βεβαιωθείς καὶ ἀναπτυχθείς ἐν τῇ υπερφυσικῇ ἀποκαλύψει. Ο ἱερός συγγραφεὺς τῆς Γενέσεως, ἀφηγούμενος τὴν ἱστορίαν τῆς γενέσεως τῶν πρώτων ἀνθρώπων μαρτυρεῖ: «καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ... ἄρσεν καὶ θήλυ ἐποίησεν αὐτούς· καὶ εὐλόγησεν αὐτούς ὁ Θεός, λέγων· αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν» (Γένεσις Α΄. 27-28) τὸν λόγον ποιούμενος περαιτέρω περὶ τῆς γῆς γενέσεως ἰδίᾳ τῆς πρώτης γυναικὸς καὶ τῆς παραστάσεως αὐτῆς τῷ Ἀδὰμ, διηγείται: «καὶ εἶπεν Ἀδὰμ, ἐλλαμφθείς ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ (Γένεσις Β΄. 23): τούτο νυν ὁστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς μου, αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήφθη. Ἐνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. (Γένεσις Β΄.23-24) Β΄. Ἀπαν τούτο συνέβη ἐν αὐτῇ τῇ ἀρχῇ τοῦ κόσμου κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀθωότητος τῶν ἀνθρώπων. Μετὰ τὸ κατακλυσμὸν, εἰ καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος εὐρίσκετο ἤδη ἐν καταστάσει πτώσεως, ὅμως, ὁ Ἅγιος Θεὸς ἐβεβαίωσεν πάλιν τὸν γάμον διὰ τῆς εὐλογίας Αὐτοῦ καθάπερ καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ. «Καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱούς αὐτῶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν». (Γένεσις Θ΄.1)

ΕΝΝΟΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΩΣ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

Ἐν τῷ νόμῳ τῷ δοθέντι διὰ τοῦ Μωϋσέως εὐρίσκομεν αὐστηράς διαταγὰς, φρουρούσας τὸ ὅσιον τοῦ συζυγικοῦ δεσμοῦ, ὡς καθιερωθέντος καὶ αγιασθέντος ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Θεοῦ «καὶ ἄνθρωπος ὅς ἀν μοιχεύσεται γυναῖκα ἀνδρὸς, ἢ ὅς ἀν μοιχεύσεται γυναῖκα τοῦ πλησίου αὐτοῦ θανάτῳ θανατούσθωσαν ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη» (Λευϊτικόν Κ΄.10.) «Εὐλογήσω σε παρά πάντα τὰ ἔθνη, οὐκ ἔσται ἐν υμῖν ἄγιнос οὐδὲ στείρα...» (Δευτερονόμιον Ζ΄.14). «Ἐάν δε εὐρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνωκισμένης ἀνδρὶ, ἀποκτενεῖτε ἅμα ἀμφοτέροις, τὸν τε ἄνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τὴν γυναῖκα. Καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρόν ἐξ Ἰσραὴλ». (Δευτερονόμιον ΚΒ΄.23) «Καὶ πληθυνεῖ σε Κύριος ὁ Θεός σου εἰς ἀγαθὰ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου» (Δευτερονόμιον ΚΗ΄.11) τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἐκύρωσεν ἐν τῇ Κ.Δ. αὐτὸς ὁ Χριστὸς Σωτὴρ, ὅτε εἰς ἐρώτησιν τῶν Φαρισαίων, κατὰ ποίαν αἰτίαν ἔξεστι τῷ ἀνθρώπῳ ἀπολύσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ; ἀπεκρίνατο: «οὐκ ἀνέγνωτε, ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θήλυ ἐποίησεν αὐτούς καὶ εἶπεν: ἔνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. Καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν; Ὡστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. Ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω» (Ματθ. ΙΘ΄.4-6) καὶ ἐτι πρότερον, ὅτε ἐτίμησε τὴν αὐτοῦ παρουσίᾳ εορτὴν γαμήλιον ἐν Κανά τῆς Γαλιλαίας, ἐνθα δὴ καὶ ἐτέλεσε τὸ πρῶτον αὐτοῦ θαῦμα. (Ιωάννης Β΄.1)

Ὁ σκοπὸς τοῦ γάμου ἐστὶ διττός. Πρῶτον μὲν ἡ πολλαπλασίασις καὶ ἡ διατήρησις τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ὡς δῆλον ἐκ τῶν λόγων Αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, εὐλογήσαντος τὸ πρωτόπλαστον ζεύγος: «ἄρσεν καὶ θήλυ ἐποίησεν αὐτούς», διηγείται ὁ Μωϋσής, «καὶ εὐλόγησεν αὐτούς ὁ Θεός λέγων, αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν» (Γένεσις Α΄.27-28). Ἐν τῷ σκοπῷ τούτῳ τοῦ γάμου περιλαμβάνεται καὶ ὁ τοῦ γεννᾶν καὶ πολλαπλασιάζειν τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ, ἢ ἀπ' ἀρχῆς ἐκλήθησαν συστήσαι ἅπαντες οἱ ἄνθρωποι, ἢ ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος «πάλιν ἀμὴν λέγω υμῖν ὅτι εἰάν δύο υμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντός πράγματος οὐ εἰάν αἰτήσωνται γενήσεται αὐτοῖς παρά τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ματθ. ΙΗ΄.19). «Εγὼ εἰμὶ ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν». (Ιωάν. Ι΄.14-16)

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓΙΑΖΟΜΕΝΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΓΑΜΟΥ

Αἱ ιδιότητες τοῦ ὑπὸ τοῦ μυστηρίου αγιαζομένου χριστιανικοῦ γάμου εἶναι:

Α) Τὸ ἐνιαίον τούτ' ἐστὶν ὁ χριστιανικὸς σύνδεσμος μόνον ἐνὸς ἀνδρὸς καὶ μίας γυναικὸς καὶ Β) τὸ ἀδιάλυτον. Ὁ χριστιανισμὸς ἀπαγορεύει τὴν πολυγαμίαν καὶ ἀγιάζει τὸν σύνδεσμον μόνον δύο προσώπων ἐνὸς ἀνδρὸς καὶ μίας γυναικὸς – τὴν μονογαμίαν- διότι τοιοῦτο ὢν ὁ πρῶτος τοῦ γάμου νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ

ποιητού αυτή τη φύσει του ανθρώπου εντεθείς και υπό του προπάτορος του ανθρωπίνου γένους κατά την εξ ύψους έμπνευσιν εξ αρχής εκδηλωθείς «και εποίησεν ο Θεός άνθρωπον, διηγείται ο ιερός της γενέσεως συγγραφεύς κατ' εικόνα Θεού εποίησεν αυτούς άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς. (Γενεσ. Α'.27) ... Ένεκα τούτου καταλείπει άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα αυτού και προσκολληθήσεται τη γυναικί αυτού και έσονται οι δύο εις σάρκα μία. (Γενεσ. Β'.22.24, Ματθ. ΙΘ'.4,6). Τούτον τον νόμον εκύρωσε και ηρμήνευσεν Αυτός ο Κύριος Ημών Ιησούς Χριστός εις το κατά Ματθαίον ΙΘ'.4 ειπών: «ο ποιήσας απ' αρχής άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς, και είπεν, ένεκεν τούτου καταλείπει άνθρωπος τον πατέρα και την μητέρα και προσκολληθήσεται τη γυναικί αυτού, και έσονται οι δύο εις σάρκα μία. Όστε ουκέτι εισί δύο, αλλά σάρξ μία». Τον νόμον τούτον επίσης εσήμαινε σαφώς τοις χριστιανοίς και ο Απόστολος Παύλος, λέγων: «έκαστος την εαυτού γυναίκα εχέτω... η γυνή του ιδίου σώματος ουκ εξουσιάζει, αλλ' ο ανήρ. Ομοίως δε και ο ανήρ του ιδίου σώματος ουκ εξουσιάζει αλλ' η γυνή» (Α' Κορινθ. Ζ'.2-4) και εμπνέων τοις χριστιανοίς συζύγοις την ιδέαν, ότι ο σύνδεσμος αυτών εξεικονίζει μυστικώς το σύνδεσμον του Χριστού προς την Εκκλησίαν. (Εφεσίους Ε'.23) Η δευτέρα ιδιότης του χριστιανικού γάμου το αδιάλυτον ορίζεται επίσης εκ του νόμου του πρωτογόνου γάμου εντιθέντες υπό του δημιουργού αυτή τη φύσει του ανθρώπου και ερμηνευθέντος υπό του Σωτήρος Χριστού. Ότε ηρώτησαν οι Φαρισαίοι αυτόν: εί έξεστι άνθρωπω απολύσαι την γυναίκα αυτού κατά πάσαν αιτίαν; – απεκρίνατο ουκ ανέγνωτε ότι ο ποιήσας απ' αρχής άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς και είπεν (ο Θεός) ένεκεν τούτου καταλείπει άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα και προσκολληθήσεται τη γυναικί αυτού και έσονται οι δύο εις σάρκα μία; ώστε ουκ εισι δύο αλλά σάρξ μία ό ουν ο Θεός συνέζευξεν άνθρωπος μη χωριζέτω... Αντειπόντων δε των Φαρισαίων αυτώ ότι ο Μωυσής ενετείλατο απολύειν την γυναίκα και δούναι αυτή βιβλίον αποστασίου – ο Κύριος είπεν: Μωυσής προς την σκληροκαρδίαν υμών επέτρεψεν υμίν απολύσαι τας γυναίκας υμών απ' αρχής δε ού γέγονε ούτω. (Ματθ. ΙΘ'.3-8,) Ότε κατόπιν ηρώτησαν περί του αυτού οι Μαθηταί απεκρίνατο: «ός εάν απολύση την γυναίκα αυτού και γαμήση άλλην, μοιχάται επ' αυτήν και εάν γυνή απολύση τον άνδρα αυτής και γαμηθή άλλω, μοιχάται». (Μάρκος Ι'.11-12). Την διδασκαλίαν του Κυρίου περί του αδιαλύτου του γάμου εκήρυττον και οι άγιοι Απόστολοι: «Τοις δε γεγαμηκόσι, γράφει ο Απόστολος Παύλος, παραγγέλω, ουκ εγώ, αλλ' ο Κύριος, γυναίκα από ανδρός μη χωρισθίναι. Εάν δε και χωρισθή, μενέτω άγαμος, ή τω ανδρί καταλλαγήτω. Και άνδρα γυναίκα μη αφιέναι». Α' Κορινθ. Ζ'.10, Ματθ.ΙΘ'.9, Ματθ. Ε'.53)

ΤΙΝΙ ΕΞΕΣΤΙ ΤΕΛΕΙΝ ΤΟ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΚΑΙ ΤΙΝΑ ΤΑ ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΑΥΤΩ ΠΡΟΣΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Η εξουσία του τελείν το του γάμου μυστήριον ως και άπαντα τα λοιπά μυστήρια ανήκεν απ' αυτής της αρχής του χριστιανισμού εις τους ποιμένας της εκκλησίας εις τους επισκόπους και πρεσβυτέρους. Τα περί αυτών μαρτυρεί ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος και μετ' αυτών ο Μεγ. Βασίλειος, ο άγιος Γρηγόριος ο θεολόγος, ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος και άλλοι.

Τα πρόσωπα τα προσερχόμενα τω μυστηρίω του Γάμου κατά τους κανόνες της ορθοδόξου πίστεως: 1- Οφείλουσιν είναι αμφοτέροι της χριστιανικής πίστεως, διότι άνευ της εις Χριστόν πίστεως ο άνθρωπος ου δύναται δέξασθαι την δια των μυστηρίων μεταδομένη χάριν και καθόλου μετασχείν των πνευματικών δώρων των προσφερομένων εν τω βασιλείω της του Χριστού χάριτος όπερ δύναται μόνοι οι εισελθόντες ήδη εις το βασίλειον τούτο δια της του Βαπτίσματος θύρας – «Εάν τις γεννηθή εξ ύδατος και Πνεύματος ου δύναται εισελθείν εις την Βασιλείαν του Θεού» (Ιωάν.3,5) – Εντεύθεν ο μετ' απίστων μη μετά χριστιανών γάμος απαγορεύεται τοις χριστιανοίς. (Δ' Οικουμ. Συν. Καν. ΙΔ. Στ'.Οικουμ. Σύνοδος Καν. ΟΒ).

Οφείλουν να είναι ορθόδοξοι αμφοτέροι διά να λάβουν μετ' ειλικρινούς πίστεως την ευλογίαν του Θεού παρά του λειτουργού της ορθοδόξου εκκλησίας. Οφείλουν εκ των γνωστών βαθμών της κατά σάρκα και της κατά πνεύμα συγγενείας των υπό των κανόνων της εκκλησίας οριζομένων (Στ'. Οικουμ. Σύνοδος ΝΓ, ΝΔ Νεοκαισαρίας, Βασιλείου ΚΓ ΟΒ ΠΖ, Τιμ. ΙΑ). Μη γίνεσθε ετεροζυγούντες απίστοις Καν. ΑΛ Λαοδικείας ότι δει προς πάντας αιρετικούς επιγαμίας ποιείν ή διδόναι υιούς ή θυγατέρας αλλά μάλλον λαμβάνειν ει γε απαγγέλονται χριστιανός γίνεσθαι ότι πρέπει να είναι παρθένοι αμφοτέροι. Οφείλουν έχει αμοιβαίας εκουσίαν συμφωνίαν προς το ελθείν εις γάμον κοινωνίαν... τούτο απορρέει εξ αυτής της φύσεως του γαμηλίου συνδέσμου.

